

ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE SVAZU KNIHOVNÍKŮ A INFORMAČNÍCH PRACOVNÍKŮ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2003

Zpráva Komise SKIP pro zahraniční styky

Podávajíc zprávu o činnosti v roce, Komise SKIP pro zahraniční styky klade důraz na to, že zahraniční spolupráce Svazu je záležitostí jeho vedoucích orgánů a celé organizace, že Komise v ní může plnit pouze pomocnou, informační, koordinační a zprostředkující úlohu.

Mezinárodní spolupráce SKIP se rozvíjí v několika okruzích, resp. rovinách:

- práce v mezinárodních organizacích, resp. účast v mezinárodních programech na centrální úrovni
- spolupráce s profesními spolky v zahraničí na centrální úrovni
- partnerské vztahy s profesními spolky v zahraničí na úrovni regionů
- spolupráce se zahraničními institucemi v České republice

1. Činnost SKIP v rámci IFLA

Významný úsek v činnosti SKIP představuje působení v rámci Mezinárodní federace knihovnických sdružení a institucí (IFLA). Naše zastoupení v jeho orgánech bylo v roce 2003 významně posíleno, když k dr. Burgetové, dlouhodobě činné ve stálém výboru sekce veřejných knihoven, přibýly kol. Banzetová (stálý výbor sekce pro vzdělávání a školení) a kol. Pospíšilová (stálý výbor sekce dodávání dokumentů a meziknihovnických výpůjček).

Na loňském Světovém knihovnickém a informačním kongresu – 69. generální konferenci IFLA v Berlíně se poprvé podařilo zajistit účast celé skupiny devíti, resp. deseti účastnic a účastníků vyslaných SKIP. (Kolegové Aleš Brožek a Ivo Brožek z regionu Ústí nad Labem, kolegyně Blanka Konvalinková a Věra Vohlídalová z regionu Liberec, kol. Šedinová z regionu Jižní Morava, a kolegyně Burgetová, Machová a Pospíšilová a kolega Uhlíř, jakož i Kalkus z regionu Praha.)

Zde je ovšem třeba s poděkováním uvést pomoc Goethe-Institutu – Inter Nationes, jakož i sdružení německých kolegů, Bibliothek Information International, jež uhradily (nemalý) účastnický poplatek většiny účastníků. Na realizaci spolupráce s IFLA pravidelně přispívá svým grantem také Ministerstvo zahraničních věcí ČR.

SKIP navazuje na svůj podíl na dřívějším programu DECIDoc a aktivně přispívá i k navazujícímu programu CERTIDoc – Evropskému programu certifikace odborné kvalifikace informačních a dokumentačních pracovníků (Komise pro vzdělávání).

2. Spolupráce se zahraničními profesními spolky

2.1. Rakousko

V roce 2003 se zintenzivnila již tradiční spolupráce s rakouskými kolegy. Předseda SKIP dr. Richter se zúčastnil valné hromady VÖB (Vereinigung Österreichischer Bibliothekarinnen und Bibliothekare) – spolku knihovnic a knihovníků vědeckých knihoven v Salcburku. Svaz veřejných knihoven Rakouska (BVÖ – Büchereiverband Österreichs) předal v roce 2003 výtěžek sbírky na odstranění škod způsobených povodní Městské knihovně v Praze.

V rámci již tradičních studijních pobytů se mohly kol. Hronovská (region Praha – CIKS Vysoké školy ekonomické) a kol. Špačková (region Jižní Morava – knihovna Pedagogického střediska Hodonín) týden ve Vídni blíže seznamovat s činností vědeckých a veřejných knihoven. Bylo by velmi prospěšné, kdyby se v regionech podařilo probudit či povzbudit větší zájem o tyto studijní pobyty, jejichž zajištění v současných podmínkách nepředstavuje pro hostitelské organizace právě zanedbatelnou záležitost.

2.2. Francie

Za iniciativní účasti členek nové vzniklého Frankofonního klubu byla na září 2003 připravována reciproční cesta (v návaznosti na velmi úspěšnou studijní cestu našich kolegyně a kolegů po nově vybudovaných francouzských knihovnách v roce 2002) skupiny knihovníků ze Spolku francouzských knihovníků (Association des bibliothécaires français - ABF). Na jejím zajištění (také finančním) se obětavě podílela řada regionů. Věříme, že se v roce 2004 podaří vytvořit přinejmenším stejné zaujetí pro tuto akci, první svého druhu v činnosti SKIP.

2.3. Slovensko

Vztahy tradičně dobré spolupráce pokračovaly se Spolkem slovenských knihovníků vzájemnou účastí na velkých knihovnických akcích.

2.4. Německo

Spolupráce s německými kolegy měla v roce 2003, vzhledem ke konání Světového knihovnického a informačního kongresu v Berlíně, specifickou podobu. Nicméně, na úrovni centra se připravovalo vydání zvláštního čísla Informačního bulletinu SKIP o německém knihovnictví (vyjde v roce 2004).

2.5. Maďarsko

Trvalý zájem o spolupráci projevují maďarští kolegové z Magyar Könyvtárosi Egyesülete (MKE). – Bohužel, zde se projevují důsledky jazykové bariéry - na jejich pravidelnou srpnovou konferenci se nepodařilo získat a vyslat zástupce SKIP.

2.6. Polsko

Zájem o prohloubení spolupráce projevil u příležitosti setkání se zástupci SKIP na kongresu v Berlíně a při konferenci ve Varšavě předseda Spolku polských knihovníků (Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich – SBP) Jan Wołosz. Bylo dohodnuto, že SKIP a SBP v budoucnu uspořádají společný seminář.

2.7. Dánsko

Ke konci roku byl podniknut pokus navázat spolupráci s dánskými knihovnickými organizacemi v rámci (končícího) programu PULMAN, resp. jeho části navazování dvoustranné spolkové spolupráce „Twinning“.

3. Partnerské vztahy s profesními spolky v zahraničí na úrovni regionů

Právě v mezinárodní spolupráci na úrovni regionů spočívá podstatná váha jejího významu. Obáváme se, že následující přehled nebude úplný – záleží ovšem na regionech, aby podávaly zprávy o všech svých aktivitách na tomto poli.

Na prvním místě třeba uvést Knihovnický týden (včetně semináře Knihovny na hranici) uspořádaný moravskými a polskými kolegy po obou stranách vzájemné hranice, v Českém Těšíně, ale i v Katovicích, kde účastníci navštívili novou Slezskou knihovnu (Biblioteka Śląska Katowice), a na dalších místech v květnu 2003.

Kolegové z regionu Ústí nad Labem uspořádali v červnu zájezd do dvou pozoruhodných nových knihoven v Drážďanech – Sächsische Landesbibliothek - Staats- und Universitätsbibliothek Dresden a Medien@age a navázali smluvní spolupráci s kolegy ve Staatliche Fachstelle für Öffentliche Bibliotheken im Regierungsbezirk Dresden, již utvrdili při reciproční návštěvě německých kolegů v říjnu v Ústí.

Kolegové v regionu Plzeň zajistili přijetí skupiny stážistů z univerzity v Lyonu ve Studijní vědecké knihovně Plzeňského kraje a exkurzi pro odborný zájezd německých knihovníků.

Z regionu Jižní Morava se kol. L. Nivnická v září zúčastnila konference Gramotnost a knihovny v Helsinkách, kol. Dohnálková se s pracovníky Knihovny Masarykovy univerzity zúčastnila cesty do Dánska, Norska a Švédska.

Tradiční jsou výměny vzájemných návštěv s německými kolegy v regionu Karlovy Vary a přeshraniční spolupráce s německými (saskými) a polskými kolegy v regionu Liberec.

Dlužno též uvést, že region Praha se fakticky na mezinárodní spolupráci podílí - ať akcemi uvedenými v jiných kapitolách zprávy nebo organizačně. Kol. Kalkus se zúčastnil zimní konference ALA (American Library Association) a podobně jako kol. Vohlídalová z Liberce rovněž na domácí půdě uplatňuje poznatky ze svých cest po zámořských knihovnách.

4. Spolupráce se zahraničními kulturními institucemi

4.1. Spolupráce s Goethe-Institutem (Goethe-Institut Prag)

Několikaletá spolupráce s Goethe-Institutem Praha je široká. Jak uvedeno již výše, v roce 2003 byl SKIP nabídnut finanční příspěvek Goethe-Institutu k zajištění účasti členek a členů SKIP na kongresu v Berlíně. V říjnu se uskutečnil společný odborný seminář Mládež – vzdělávání – knihovny, jenž díky své obsahové náplni našel velmi příznivou odezvu u početných účastnic (a několika účastníků). Materiály německých lektorů prof. Dankert a prof. Henninga se podařilo získat pro vystavení na www-stránkách SKIP. V listopadu se díky pozvání Goethe-Institutu mohli členové SKIP (kol. Molinová z Regionální knihovny Karviná a kol. Matušík z Prahy) zúčastnit již šesté v řadě mezinárodních konferencí pořádaných v zemích Střední a Východní Evropy na základě iniciativy a rozhodujícího podílu Goethe-Institutu a Francouzského institutu na téma „Veřejné knihovny a strategie jejich vývoje po rozšíření Evropské unie“ (Varšava).

4.2. Spolupráce s Francouzským institutem (Institut français de Prague)

Tradiční spolupráce s Francouzským institutem se podstatně rozšířila po vzniku Frankofonního klubu (viz níže).

Závěrem k této kapitole zprávy je třeba říci, že přednáškové a jiné akce pořádané ve spolupráci s oběma kulturními institucemi přispívají k tomu, že členky a členové SKIP mohou poznávat „širší krajinu“ evropského knihovnictví, jistě vedle bližšího poznávání těchto duchovně blízkých zemí.

5. Frankofonní klub SKIP

Frankofonní klub byl ustaven v listopadu 2002 a má 21 zakládajících členů. V roce 2003 se konala dvě setkání v mediátce Francouzského institutu, kde se členové Klubu

seznámili s činností jak mediatéky, tak i celého Institutu při šíření a propagaci francouzské literatury a kultury. Klub připravil a zajistil podrobný program studijního pobytu francouzských knihovníků, který bude po úpravách použit při realizaci zájezdu v červnu 2004.

6. Příprava www-stránek SKIP o mezinárodní spolupráci

V podstatě na celý průběh roku se rozprostřela dosud ne plně úspěšná snaha o zprovoznění www-stránek SKIP věnovaných mezinárodní spolupráci. Jmenování výkonné redaktorky před koncem roku dává naději na lepší výsledky na tomto úseku v roce 2004.

7. Podpora činnosti centra

Průběžnou součástí práce Komise je podpora komunikace a korespondence předsedy, příp. dalších představitelů SKIP se zahraničím, zejména zpracováním překladů dopisů, ale i dalších materiálů (informací).

8. Práce Komise SKIP pro zahraniční styky

Komise v roce 2003 pracovala v již zavedeném režimu – jednak v pracovní skupině (předsednictvu) v Praze, jednak v plénu, jež se schází jednou ročně, ale členové se do činnosti zapojují také korespondenčně, s využitím elektronické pošty. V únoru 2003 v Komisi na vlastní žádost ukončila práci kol. Bícová, jež soustředí své síly na jiný úsek činnosti SKIP.

V Praze dne 9. února 2004.

Komise SKIP pro zahraniční styky